

УДК 338.23

Шестопалова О.В.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Через агресію Росії українська економіка зазнала найбільших втрат за часів своєї незалежності. За оцінкою Міністерства економіки, ВВП України у 2022 році скоротився на 32% при відносно помірній інфляції, 30%. Навіть з точки зору статистики, це гарний результат, адже масштаби агресії, руйнувань і шкоди, завданих Росією, давали підстави для найпохмуріших прогнозів скорочення ВВП на 50% і більше. Та статистика не відображає справжнього здобутку цього року — адаптивності, гнучкості та некрихкості українського бізнесу. Завдяки енергії опору і виживання ми вистояли і впевнені, що наступного 2023 року матимемо зростання економіки. Енергія взаємопідтримки допомагала вчасно і належно реагувати на всі виклики. Завдяки злагодженій роботі Президента, Прем'єр-міністра і всієї команди Уряду, а також завдяки допомозі західних партнерів вдалось швидко взяти економічну ситуацію під контроль і перелаштувати її відповідно.

Україні потрібні гроші на відбудову і розвиток. І потрібні вони не після війни, а вже зараз. Станом на початок 2023 року потреби на відновлення України оцінювались в 750 мільярдів доларів.

Одним із джерел фінансування потреб України на відновлення можуть і мають стати іноземні інвестиції. Але з цим наразі є проблеми, бо закордонні інвестори бояться заходити в країну під час війни.

Після року війни, експерти публікують різні ідеї та думки, як відновити зруйновану інфраструктуру та економіку України. Економісти та представники влади обговорюють і шукають варіант плану Маршалла для України [1]. Розробити такий план допоможе досвід країн, які мали «повстати з попелу» війни і навіть увійти до підручників історії зі своїм економічним дивом. Формуючи план відбудови України, важливо враховувати економічні, геополітичні, соціальні, культурні особливості держави.

Масове пошкодження майна, знищення існуючих управлінських стереотипів – дають можливість переосмислити територіальний простір [2], який має бути побудований після проведеного якісного аналізу та вивчення досвіду інших країн, враховуючи нові підходи до проєктування безпечних міст.

Президент України Володимир Зеленський заявив про необхідність виробити чітке розуміння сталого розвитку економіки після війни, назвавши при цьому низку пріоритетів:

- комфортне та вільне середовище з точки зору податків та адміністративних умов для малого та середнього бізнесу;
- цифровізація, безпека, судова, антикорупційна та інші реформи.

На його думку, йдеться не лише про обсяг роботи, а й про переосмислення того, як розвиватиметься країна надалі, які галузі можуть стати основою зростання після війни, які рішення та ресурси необхідні для того, щоб збільшити рівень переробки в Україні та «не торгувати сировиною, як це було раніше». «Гроші – це не фундамент для розвитку країни. Ідеї, люди – ось фундамент», – наголосив він [3]. Це означає, що вже сьогодні має формуватися державна стратегія повоєнного економічного розвитку України.

Важливий крок для побудови нового простіру є запровадження стратегічного підходу та вміння якісно освоїти інвестиції.

Відновлення нового виробничого потенціалу економіки, як і формування сприятливого ділового клімату, дозволять залучати інвестиції та підтримувати економічне зростання в майбутньому в умовах скорочення офіційної міжнародної допомоги.

Спільними інструментами відновлення після війни країн є: лібералізація економіки, створення великої кількості робочих місць державою, розробка ефективної соціальної політики, політики зростання доходів, орієнтація економіки експорту і значне вливання зовнішніх фінансових ресурсів. Але навіть маючи у своєму розпорядженні всі інструменти зростання економіки, важли-

во ефективно їх використовувати. Від цього залежить, чи досягне країна успіху.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998 – 2004. Режим доступу до ресурсу: <http://surl.li/bzpih>.
2. Кравчук В.М. Поняття правового простору: філософсько-правова інтерпретація /В.М.Кравчук // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Вип. 74. – С. 26-31.
3. Ukraïner – Як відбудувати країну після війни. Володимир Зеленський. Режим доступу: <https://ukraïner.net/vidbudova/>.